

5 minút radosti s Evangelii Gaudium

Milí priatelia, milé sestry, milí bratia,

od jari roku 2014 prichádzal som často do styku s odkazmi resp. citáciami pápežskej exhortácie Sv. otca Františka Evangelii Gaudium... Články exhortácie ma zaujali a tak som si knižku kúpil, ba kúpil som aj zopár výtlačkov naviac, akoby som tušil, že to bude pekný darček pre priateľov...

Až počas letnej dovolenky som si našiel čas a exhortáciu som si prvýkrát prečítal... Bol som nadšený! A moje nadšenie trvá stále...

Zo slov exhortácie cítiť presne toho, koho vidíme na obrazkách... hlavu Sv. cirkvi predovšetkým ako ČLOVEKA, nekonečne ľudského, chápujúceho, milujúceho, presne takého ako sme ho videli prvýkrát na onom balkóne... Obyčajného a predsa neobyčajného... bez tradičnej pompézosti, škrobenosti, bez červených topánok... takú hlavu Cirkvi, akú sme si predstavovali len v bujarej fantázii...

Apoštolská exhortácia Evangelii Gaudium (EG) pápeža Františka rozprúdila veľký záujem v celej Cirkvi aj mimo nej vďaka svojmu obsahu, sviežosti, zrozumiteľnosti a úprimnosti korešpondujúcej s tým ako jej autor žil a žije.

EG je výnimočný dokument. Vychádza zo výnimočne ľudského srdca pápeža Františka, je výsledkom jeho dlhoročnej pastoračnej skúsenosti medzi obyčajnými ľuďmi a jeho meditáciách o nutnosti ohlasovania evanjelia dnešnému svetu. Sám Sv. otec František povedal, že nechcel napísať teoretickú rozpravu, ale ukázať praktické implikácie dôležitých tém zachytených v texte s jasným cieľom : pomôcť definovať špecifický spôsob evanjelizácie 21. storočia, ktorý má byť zavedený do všetkých evanjelizačných aktivít. **Sv. otec píše** „Slovo má v sebe silu, ktorú nedokážeme predvídať. Evanjelium hovorí o semene, ktoré po zasiatí rastie samo od seba, aj keď hospodár spí. Cirkev musí prijať túto nespútanú slobodu Slova, ktoré dosahuje to, čo chce – takými formami a spôsobmi, ktoré prekračujú naše chápanie a rúcajú naše schémy.“

Exhortácia pápeža Františka nám dáva víziu toho, aká Cirkev má byť: bez strachu z moderného sveta, hľadajúca nové spôsoby ohlasovania Evanjelia, misijnejšia, súcitnejšia, ľudskejšia, bratskejšia, empatickejšia, charitatívnejšia, otvorenejšia, menej formálna a škrobená, odvážnejšia robiť nevyhnutné zmeny.

Sv. otec František píše : „Môžem povedať, že tie najkrajšie a najspontánnejšie radosti, ktoré som počas svojho života zažil, boli radosti veľmi chudobných ľudí, ktorí toho mali naozaj veľmi málo. Pamätám si tiež opravdivú radosť tých, ktorí si aj uprostred náročných pracovných povinností dokázali zachovať veriace, štedré a jednoduché srdce.“

Pápež vyzýva Cirkev prekonať svoj strach, vystúpiť zo svojich štruktúr a zanechať falošné bezpečie, ktoré nás robí rigidnejšími a menej efektívnymi evanjelizátormi. Volá Cirkev k odsúdeniu ekonomického modelu, ktorý z peňazí robí idol, generuje sociálne vylúčenie a vytvára kultúru odmietnutia a ľahostajnosti. Cirkev musí mať špeciálny záujem o chudobných a silný záväzok voči sociálnej spravodlivosti a mieru. Napriec celým textom hovorí o úlohe cirkvi zápasit' za spravodlivejší svet a slúžiť chudobným. Obsiahle časti textu sú venované kritike súčasnej kapitalistickej ekonomiky a politiky. Pápež podrobuje nielen kritike, ale priamo odsúdeniu súčasnú predstavu o trhovej ekonomike. Ideológia, z ktorej vychádza táto ekonomika, je odsúdeniahodná, lebo je motivovaná pohľadom na človeka, ktorý ho degraduje na úroveň smetného odpadu.

Sv. otec František používa aj silné slová:

„Ako príkaz „Nezabiješ!“ stanovuje jasnú hranicu, aby ochránil hodnotu ľudského života, tak aj my dnes musíme povedať „nie ekonómii vylúčenia a nerovnosti“. Takáto ekonómia zabíja. Nemožno dopustiť, že nikoho nezaujíma, keď od zimy zomrie starec, ktorý zostal na ulici, zatiaľ čo do správ sa dostane dvojbodový pokles na burze. To je vylúčenie. Nemožno viac tolerovať, že sa vyhadzuje jedlo, keď ľudia trpia od hladu. To je nerovnosť. Zatiaľ čo zárobky niekoľkých exponenciálne rastú, väčšina sa stále vzdaluje od blahobytu tejto šťastnej menšiny. Takáto nerovnováha má svoj pôvod v ideológiách, ktoré obraňujú absolútnu autonómiu trhov a finančné špekulácie. Tým berú právo kontroly štátom, ktoré by mali bdieť nad ochranou spoločného dobra.“

Zakladá sa nová, neviditeľná, niekedy virtuálna tyrania, ktorá jednostranne a neúprosne diktuje svoje zákony a svoje pravidlá. Za týmto postojom sa skrýva odmietnutie etiky a odmietnutie Boha. Na etiku sa pozerá len s opovrhnutím a výsmechom. Pokladá sa za kontraproduktívnu a príliš humánnu, pretože relativizuje peniaze a moc. V tom zmysle nabádam finančných expertov a predstaviteľov štátov, aby zobrali do úvahy slová múdreho muža staroveku: „Nepodeliť sa o svoje dobrá s chudobnými znamená okrádať ich a oberať ich o živobytie. Dobrá, ktoré vlastníme, nie sú naše, ale ich.“ Peniaze musia slúžiť, a nie panovať. Pápež miluje všetkých, bohatých aj chudobných, má však povinnosť v Kristovom mene pripomínať, že bohatí majú pomáhať chudobným, majú ich rešpektovať a podporovať. Nabádam vás na nezištnú solidaritu a na to, aby sa ekonomika a financie vrátili k takej etike, ktorá chce pomáhať človeku.“

„Nikdy ma neunaví opakovať slová Benedikta XVI., ktoré nás vedú do centra evanjelia: „Na začiatku toho, že je niekto kresťanom, nestojí etické rozhodnutie alebo veľkolepá myšlienka, ale skôr stretnutie s udalosťou, s Osobou, ktorá ponúka životu celkom nový horizont a tým aj zásadné smerovanie“ **píše pápež František.**

A takouto udalosťou podľa mňa, veľmi dobre, môže byť aj stretnutie s apoštolskou exhortáciou Evangelií Gaudium.

Rozhodol som sa teda vyhovieť výzve svojho srdca a tiež výzvam niektorých cirkevných otcov, ktorí nabádajú k prečítaniu EG... „Študujte a šírte ju. Vložte ju do svojich modlitebných úmyslov. Nechajte ju zohriať Vaše srdce. A nadovšetko ju nechajte vytyčovať cestu naplnenú radosťou, aby priniesla radostnú správu mladým“ a preto chcem šíriť EG každodenným preposielaním jedného článku z EG priateľom, ktorí o to požiadajú. Strávime spoločne 288 dní so Sv. otcom Františkom, s jeho srdečnou charizmou.

V závere EG je Františkova modlitba, prosba k Matke Božej, ktorá môžeme spájať radosťou evanjelia naplňujúce sa srdcia a životy tých, ktorí sa stretávajú s Kristom.

e - projekt som síce vymyslel, ale bol som troška inšpirovaný jednou mobilnou aplikáciou, kde je každý deň interpretovaný jeden článok z exhortácie... teda nie doslovné znenie EG, ale interpretácia... za lepšie považujem doslovné znenie článkov exhortácie, pretože je písaná zrozumiteľným, ľudským jazykom, rečou človeka - pápeža Františka....

Projekt „5 minút radosti s EG“ už cca 2 mesiace realizujem v komunite svojich priateľov a všetci sa tešíme každodennému čítaniu jedného článku, lebo popri práci a povinnostiach je to práve to množstvo, ktoré sa dá výborne vstrebať, precítiť a prežiť, naozaj radostne...

Cieľom projektu je nielen prezentovať dielo Sv. otca, ktoré je výsostne aktuálne, ale tiež sa pokúsiť prostredníctvom EG vniesť do života na projekte zúčastnených veriacich radosť, pevnejšiu vieru, nádej na ľudskú, bratskú a charitatívnejšiu Cirkev a lásku ku všetkému vôkol nás...

Začneme 17. novembra 2014 v Deň boja za slobodu a demokraciu, ktorým si pripomíname víťazstvo aj náboženskej slobody nad totalitným ateizmom (jubilejné 25. výročie Nežnej revolúcie), súčasne je to aj Sviatok Sv. Alžbety Uhorskej, ktorá stála na strane chudobných, vylúčených, odkázaných, trpiacich...

Záujemcovia, ktorí chcú byť účastníkmi projektu môžu zasielať email s textom „**Mám záujem o 5 minút radosti s Evangelií Gaudium**“ na email juraj@lexmann.sk

Juraj Lexmann, psychiater